

живанню. Що же стосується сальдо торгівли послугами, то в 2015 році вони і взагалі вийшли на друге місце, поступивши лише транспортним послугам [4].

Оскільки попит на програмні продукти в світі постійно зростає, а розвинені країни фізично не можуть забезпечити підготовку необхідної кількості висококваліфікованих спеціалістів, відповідно, слід очікувати подальшого поширення офшорного програмування в третій країні. І в цьому випадку Республіка Білорусь має можливість прийняти участь в розвитку даної галузі.

Таким чином, враховуючи сучасний стан галузі та її конкурентні переваги в області освіти, відносно низьку зарплату в галузі порівняно з європейськими країнами, пільгову політику держави та зручне географічне положення, Республіка Білорусь може і далі задовольняти не тільки внутрішній попит, але і збільшувати експорт продукції галузі.

Список літератури:

1. Мировой рынок информационно-коммуникационных технологий / Директ ИНФО. – Москва, 2014. – 14 с.
2. Давыденко, Е. Л. Аутсорсинг информационных технологий Республики Беларусь / Е. Л. Давыденко // Банкаўскі веснік. – 2012. – № 19/564 – С.26-30
3. Информационное общество в Республике Беларусь 2015: стат. сборник / Под ред. И.В. Медведевой [и др.]. – Минск: Нац. стат. комитет Респ. Бел., 2015. – 127 с.
4. Беларусь в цифрах 2016: стат. справочник / Под ред. И.В. Медведевой [и др.]. – Минск: Нац. стат. комитет Респ. Бел., 2016. – 71 с.
5. IT-рынок [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://investinbelarus.by/docs-21948.pdf>. – Дата доступа: 17.03.2015.
6. Парк высоких технологий [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.park.by> – Дата доступа: 26.03.2016.

Журавльова Т.О.

кандидат економічних наук, професор
завідувач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Завазальська А.В.

студентка 4 курсу, напряму підготовки «Фінанси і кредит»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ ТА УКРАЇНИ

На початку ХХІ ст. світова економіка продовжує гомогенізувати свою структуру, формуючись як єдина динамічна система, елементом якої є банківський сектор і високо інтегрований фінансовий ринок, на яких функціонує значна кількість різних інституційних інвесторів, які диференціюються за масштабами і критеріями ознак, але мають уніфікованими типами поведінки. При цьому важливо сформулювати сучасну архітектуру світової фінансової системи в контексті розвитку міжнародного банківського бізнесу, а також визначити ступінь участі України в сучасних процесах розвитку міжнародного банківського бізнесу.

Метою дослідження є формування сучасної архітектури світової фінансової системи в контексті трансформацій мейнстріму розвитку глобального банківського бізнесу, а також виявлення сучасних проблем міжнародного банківського бізнесу та України.

З моменту фінансової кризи 2008 р. в банківському секторі Єврозони розпочалися процеси раціоналізації, які проявилися в скороченні загальної кількості кредитних установ. Такі заходи були започатковані в результаті нагальної необхідності скорочення витрат банків, нарощення капітальної бази, зменшення обсягів проблемних боргів тощо [1]. За даними Європейського Центрального Банку (ЄЦБ) за період 2001–2014 рр. кількість кредитних інститутів у країнах ЄС та Єврозони скоротилася на 2 082 установи та станом на початок 2015 р. становила 5 816 установ (рис. 1).

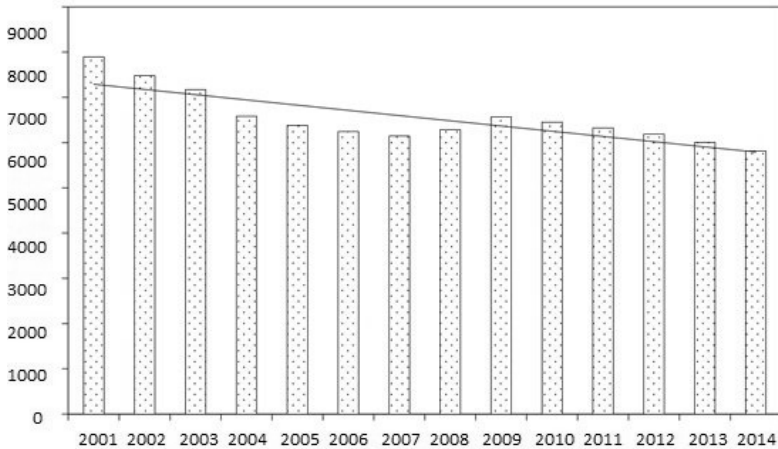

Рис. 1. Кількість кредитних інститутів у країнах Європи та Єврозони станом на кінець року

Отже, можна зазначити проблеми, з якими стикаються європейські банки на сьогоднішній день:

- постійна заклопотаність із приводу майбутнього Єврозони та можливості виникнення нових кризових явищ;
- постійна невизначеність щодо впливу регуляторних змін як із структурної, так і з пруденційної точок зору, що стало наслідком виникнення затримок платежів банків і призвело до прийняття покупцями позиції очікування;
- велика кількість платежів була затримана через слабкі оцінки активів, тому що банки для продажу не бажали розкривати втрати капіталу при вибутті;
- команди з корпоративного розвитку сфокусовані на великих і вигідних угодах для здійснення швидкого переведення балансу. У багатьох установах портфелі боргів були продані, проте не знайшли відображення в статистиці угод злиття і поглинання. У той же час реалізація укладених угод часто затягується, що не дозволяє банкам повністю використати свій потенціал на ринку.

Як бачимо, середовище, у якому провадить свою діяльність банки, на сьогодні є досить мінливим і не дає змоги повною мірою реалізувати наміри останніх на ринку злиттів і поглинань. А це, у свою чергу, відображається в за-

гальному скороченні кількості та обсягів угод, що стримує консолідацію банківського капіталу в країнах Європи.

Сьогодні все більшої стурбованості викликає розвиток тіньового банківництва у всьому світі. Не дивлячись на те, що нетрадиційні банківські групи нездатні забезпечити досить недороге фондування роздрібних депозитів, вони не обмежені вимогами до капіталу та ліквідності порівняно з традиційними банками. Ця форма регуляторного арбітражу призвела до розвитку альтернативних бізнес-моделей, зокрема пірингового кредитування тощо. Тіньовий банківський сектор заважає розвитку класичного банківництва, у той же час впливаючи на консолідаційні процеси за участю банків [1].

Отже, наразі банківський сектор країн ЄС та Єврозони поступово консолідується, про що свідчить поступове зменшення кількості банків та їх укрупнення. На сьогоднішній день ринок банківських злиттів і поглинань в Європі є не таким жвавим порівняно з докризовим періодом. Укладення консолідаційних угод між банками зараз ускладнюється нестабільним середовищем, у якому вони функціонують, різкими коливаннями вартості активів і новими регуляторними вимогами, що в кінцевому результаті уповільнює процес об'єднання банків та їх здатність повноцінно надавати банківські послуги після угоди. Подальша консолідація банків у Європі значною мірою стосуватиметься висококонцентрованих банківських систем, наприклад, Німеччини, де наразі стоїть питання про майбутнє та перспективи діяльності дрібних банків. У той же час, зважаючи на обмежені на сьогодні можливості банків щодо повного використання свого потенціалу для задоволення потреб клієнтів, все більшого поширення набуває розвиток тіньового банкінгу, який може чинити додатковий вплив на консолідаційні процеси в банківських системах країн Західної Європи.

Несприятлива економічна та політична ситуація – головні перешкоди для ведення бізнесу у банківському секторі в Україні.

На фоні тривожної політичної та економічної ситуації інші ринкові фактори, такі як рівень попиту і конкуренція в секторі, стали менш актуальними для банків. Так, якщо у II-му кварталі 2013 р. 70% банків відносили конкуренцію в секторі до перешкод для бізнесу, то у II-му кварталі 2014 р. ця частка скоротилася до 36%. На низький попит скаржаться 27% банків (рік тому їх було 30%). Проте, як і раніше, значна частка банків вказує на проблеми, спричинені державним регулюванням. Таким чином, 64% банків називають несприятливий регуляторний клімат негативним фактором для своєї діяльності. Ця частка значно зменшилась із 2013 р., коли 70% банків повідомляли про таку перешкоду, як несприятливий регуляторний клімат.

У підсумку, у II-му кварталі 2014 р. банки оцінили діловий клімат негативно. Відповідний індекс оцінки ділового клімату знизився до -0,64 із попереднього рівня -0,3, на якому він знаходився у II-му кварталі 2013 р. [2].

Згідно з офіційними даними Національного банку України, за 11 місяців 2015 р. збитки українських платоспроможних банків зросли до 57 млрд. грн. (станом на 01.11.2015 р.), в той час як їхні витрати за період січень-листопад 2015 р. становили 228 млрд. грн. Для порівняння, доходи банків за цей період – 172 млрд. грн. Виходячи з нинішньої несприятливої ситуації в українському банківському бізнесі, великої кількості негативних факторів впливу – як внутрішніх, так і зовнішніх – на українську економіку і явною політичної нестабільності в державі потрібно констатувати, що банківський бізнес втрачає свої позиції по відношенню до попередніх років. Це не означає, що ситуація безнадійна. Це свідчить, що ситуація знаходиться на дуже низькому рівні.

Існують деякі перешкоди для ведення банківського бізнесу в Україні (рис. 2).

Рис. 2. Перешкоди для ведення банківського бізнесу в Україні

Таким чином, економічне зростання та відновлення безпеки та територіальної цілісності України неодмінно потрібні для розвитку банківського сектора. Та зважаючи на непередбачуваність і значні масштаби політичних і економічних змін, буде нелегко уникнути негативного впливу цих факторів на українські банки. Несприятливий регуляторний клімат – це проблема, яку можна вирішити швидше. Вдосконалення регулювання банківської діяльності допоможе українським банкам витримати період політичних та економічних викликів.

Список літератури:

1. Белотелова Н.П. Гроші, кредит, банки: Підручник / Н.П. Белотелова, Ж.С. Белотелова. – 4-е вид. – М.: Видавництво-торгова корпорація «Дашков і К», 2013. – 400 с.
2. Жарковський Є.П. Фінансовий аналіз діяльності комерційного банку: підручник / Є.П. Жарковський. – 2-е вид., стер. – М.: Видавництво «Омега-Л», 2014. – 325 с.

Нікітін Ю.О.

доктор технічних наук, за-
відувач відділу інновацій і
трансферу технологій,

*Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України,
м. Київ, Україна*

Хвалінський С.О.

кандидат економічних
наук, науковий
співробітник,

Мельник М.В.

молодший науко-
вий співробітник

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНИХ СПН-ОФФ КОМПАНІЙ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Все більше країн відводять університетам і дослідницьким центрам ключову роль в створенні інновацій у майбутньому економічному зростанні своїх країн. Протягом останніх років у США та країнах Євросоюзу було запущено про-